

GAZETA

Gazeta'ns de dde ori, adde: Mercuru' n' Sambatu.
Fie' n' a data pe septemane, adde: Mercuriu. Pretin-
tu este pe unu unu 10 f. m. c.: pe diumetate
anu 5 f. in luntre Monarhici.

Pentru tieri straine 7 f. pe unu Sem. n' pe annu
intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tote poste
imperatesei, cum si la toti onnosculii nostri DD. cor-
respondinici. Pentru serie „potitu" se ceru 4 cr. m. c.

FRANSSILVANIE.

Partea oficiosa.

Ordinatieunea ministeriului de justitia din 13. Optobre 1854

prin care se desige terminulu, in care voru intra in activitate direga-
toriele pure justitiale in Ardealu si legile statatore in legatura cu
noua organisatiunea de justitia earasi in Ardealu.

Cu raportu la ordinatieunea ministeriului de interne, alu justitiei
si finantiei din 19. Ianuariu 1853, Nr. 10 alu F. leg. imperiale, si din
4. Iuniu 1854, Nr. 141 alu F. leg. imper., prin care se publica prean-
alta aprobat'a organisare a diregatorieloru de justitia in M. P. Ar-
dealulu, se face cunoscatu, cumca in urmare preanaltai otariri din 4.
Optobre 1854 pretur'a mare de nou organisata in Sibiiu si curtile ju-
deciale de prim'a instantia in Sibiiu, Brasiovu, Odorheiu, M. Osior,
heiu, Bistritia, Deesu, Zilab, Clusiu, Alba Iulia si Orestia cu procu-
ratoriele de statu pe la curtile aceste judecatoriesci, voru ave, dupa
mesur'a cercului loru de activitate concesu prin lege, a intra in acti-
vitatea oficiului in 30 Noembre 1854, diu contra diregatoriele de ju-
stitia de pana acumu isi voru inchelie in aceeasi di activitatea
oficiului.

Totu cu aceeasi di au a intra in activitate si legile imbinate cu
noua organisatiune de justitia si adeca:

- Normativulu emisu cu patent'a imperatesca din 3. Iuliu 1853,
despre cerculu activitatiei si competenti'a diregatorieloru jude-
ciarie in cauzele de dreptu civile. (Vedi F. leg. imp. 6. XII,
Nr. 129);
- Normativele, cuprinse in partea prima a legii publicate cu pa-
tent'a imperatesca din 3. Maiu 1853 despre interna intocmire si
ordine a lucrurilor oficieloru judeciarie (F. leg. imper. XXVI.
b. Nr. 81), care suna despre cerculu activitatiei oficieloru jude-
catoriesci in privint'a ocuparei posturilor, a pensionarei, pre-
cumu si despre otaririle in casuri disciplinare.
- Ordinea proceseloru penale emisa cu patent'a imperatesca din
29. Iuliu 1853 (F. leg. imper. XLVII, bucata Nr. 151).
- Instructiunea pentru activitatea oficiului interna si ordinea ne-
gotieloru diregatorieloru judecatoriesci in oieptele criminale din
16. Iun. 1854 (F. leg. imp. LIX, buc. Nr. 165).
- Ordinatieunea din 3. Augustu 1854 a ministeriului de dreptate
emisa in urm'a resoluntiei preanaltai din 29. Iuliu 1853 si din
28. Iuliu 1854, care privesce la intocmirea interna si la ordi-
nea negotieloru procuratorieloru de statu (F. l. imp. LXX, b.
Nr. 201); in fine
- Legea emisa cu patent'a imperatesca din 9. Augustu 1854 des-
pre procedur'a judecatoriesca in negotie juridice cu exceptiunea
negotieloru penale (F. l. imp. LXXIII, bucata Nr. 208).

Barone de Krauss m. p.

Partea Neoficiosa.

TRANSILVANIA

Dela Valea mare, 20. Sept. v.

(Urmare.)

Eu nu me potui convinge a nu da si de fapte omane, si cercaada
totu latorea buna a lucrului intrebau. „Atunci Domniavost'ra cu de
buna sema veti fi fundatu in orasiu atare institutiune, deca de alte in-
terese natiunale asia tare v'ati uitatu. Ati fundatu p. e. vr'o scola

numai pentru fetitie, unde, esindu din clasa, aru poté invetia si lu-
cruri de mana, economia de casa? — séu ati colectatu vr'unu fundu
pentru scolarii seraci, de pana 'su inca in scola, pentru carti; pe ur-
ma iati promoveatu cu ceva ajutoriu si la maestrii, la arte mai inalte
séu la scoli? . . .

Cu placere audiu, ca D. N. Lupu din Ardealu, aflanduse o data
(1848) de facia la depunerea examenului in scolele natiunale romane,
indestulatu si suprinsu de progresulu tinerimeii — ca unu adeveratu
si induratoriu natiunalistu — daru scoleloru fundu de 300 f. Dum-
nedieu sa 'lu binecuvinte! Mai tardiu DDnii Lipoveni se socotira cá
sa faca unu balu pentru adaugerea acestui fundu, si se mai culésera
240 f. Bani suntula . . . si la . . ., in parte — póte — si uitati!
Spre celelalte 'mi respuusera, ca cine o sa mai aibe de grija pen-
tru atatea? — Dóra n'are totu insalu lucrulu seu? si spele
sale? —

De ai poté pe toti capacita, cu putinu s'aru poté face multu, a-
tunci intru adeveru milioanele de romani contribuendu — unulu cu al-
tulu — sa dicu 6 cruceri, aru fi facutu séu aru poté face fundu, in-
stitute, catu sa nu mai desperedie caruntii, barbati adeverati ai nati-
unei despre viitoriulu fiiloru, si nepotiloru loru! Insa deca lumea
e asia desiérta, cei ticalosi ce vomu face? . . . Nu 'i amaratiune fara
remediu, nu 'i morbu fara lecutiua! Sa cunoscemu ierburile, sa ne
facemu medici, insa medici pentru astufelu de morburi ale natiunei,
daca vremu ca acésta se re'nvia, sa nu mai viamu asia fara con-
sciintia! —

Campan'a trasa la bisericu, si plecaramu sa vedu si bisericu. E
frumosa! Albita reparata, turnulu mai de totu noitu, crucea si glon-
tiulu auritu, si incunosciantidume unu amicu, ca mai totu unu ro-
manu au contribuitu la aceste, 'mi areta indrepta o cruce de pétra,
éra de acelu romanu redicata. Scopulu „pomana pentru mantuirea
suffetului.“ —

Adeveratu! „i observai“ legea nóstra are lipsa si de asia monu-
minte sacre; dar' mai mare lipsa are natiunea de buna crescere a
prunciloru, caci numai prin acésta se póte lumina poporul, si prin
tr'ensa biseric'a si legea.

Beserici avemu de 1500 si atatia ani si noi ne aflamu totu din
timpu in timpu mai ticalosi si mai degenerati. — Pentru ce? Pentruca
vedi amu parasitu scolele fora de care beseric'a inca cu greu face
vr'unu progresu!!! —

Continuandu dialogulu me interesai a sci, redicatoriulu atinseloru
monuminte, si altii asemenea, testatau fundulu micutelu alu scólei
ori catu de putinu, si e datina in Lipova a se test'a cate ceva scó-
lei? Me superai de respunsu, ca de si erau mai multi provocati spre
asia scopu, cu multu mai reci se aflara si la óra mortii, de catu sa
lese careva ceva amanetu, ceva suvenire dulce, o simpatia de amó-
rea omenirii! Vai! desiérta e viétia omului, nesatióse 'i suntu daru-
rile sortii, si in momentulu din urma! —

(Va urma.)

Conferintie si diferintie. Diurnalele voru a sci, ca
dupa re'utórcerea supracomandantelu Baronu Hess la Viena s'ar' fi
tenuatu acolo conferintie diplomatice de fórté mare insemnatate asu-
pra a 2 puncturi de ne'nvóieia; celu din teiu punctu privia la puse-
tiunea Prusiei catra Austri'a; eara alu doile continea intrebatiunea
nascuta in Constantinopole si privitóre la ocupatiunea Ppateloru prin
Austri'a, asupra caruia Reschid Pasia si L. Redcliffe ambasadorulu
Britaniei facura opusetiune atatu de ferbinte, in catu D. Benedetti, in-
sarcinatulu cu trebile Franciei in Constantinopole abia putú precurma
cearta prin acea, ca propuse, ca tóta acésta cauza sa se supuna la
desbaterile conferintiei diplomatice din Viena. —

